

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Деян Здравков Нейчев, дм, Катедра по Орална хирургия, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Пловдив, член на Научно жури, включен със заповед № Р-109-370/14.11.2019г на Ректора на МУ-Варна

Относно: Дисертационен труд на тема „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Хирургична стоматология“, професионално направление 7.2 Стоматология, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Автор: д-р Елица Петева Джонгова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Орална и лицево-челюстна хирургия“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет - Варна.

Научен ръководител: проф. д-р Росен Господинов Коларов, дм

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали по процедурата на хартиен и електронен носител са изготвени коректно, като са спазени изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за прилагането му в МУ-Варна и включва следните документи:

– Автореферат

– CD с дисертация, публикации и документи на докторанта - копие на публикациите, свързани с темата на дисертацията; Автобиография; копие на диплома за завършена ОКС „Магистър“; копие на диплома за специалност; заповед за зачисляване; протокол от изпит за докторски минимум; заповед за отчисляване с право на защита; протокол от КС с положително решение за готовността за защита; декларация за оригиналност; Списък с публикациите, свързани с темата- 5 публикации; декларация за достоверност на представените документи.

Д-р Елица Петева Джонгова завършва висшето си образование през 2007г във Факултета по дентална медицина, Медицински университет – Пловдив. От 2008г. е асистент в катедра „Орална и лицево - челюстна хирургия“, Факултет по дентална медицина, Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр.Варна. Придобива специалност по „Орална хирургия“ през 2012г. Автор е на 10 статии публикувани в български и международни списания.

2. Актуалност на тематиката

Подготовката на пациентите с напълно обеззъбени челюсти за протетично лечение е сериозно предизвикателство пред денталната медицина. Редуцираното протезно поле създава проблеми със стабилността на поставените протези. Хирургичните намеси с цел преместване на меките тъкани и увеличаване на прикрепената лигавица изискват познаване на анатомичните особености на областта, в която се провежда интервенцията, както и различните техники за осъществяване им.

Дисертационната разработка фокусира вниманието си върху използването ксенографтен дермален трансплантат Mucoderm. Проследяват се количеството на получената прикрепена лигавица, морфологичните особености на постоперативната рана, морфологичен вид на присадката след заздравяване, както и сроковете за протезиране. Всичко това ми дава основание да определя темата на дисертационния труд като актуална и значима. Целта на проучването е ясно формулирана, а задачите за постигането и, правилно дефинирани и изпълнени.

3. Познаване на проблема

В дисертационния си труд д-р Елица Джонгова демонстрира задълбочени познания по разработваната тема, както и умения за провеждане на научно изследване и анализ на получените резултати. Литературният обзор е представен на 59 страници. Дисертантката е направила задълбочен преглед на литературата свързана с анатомичните промени на челюстните кости след обеззъбяване, както и методите за увеличаване на прикрепената лигавица. Разгледани са методи на вестибулопластика с използване на различни по вид трансплантати.

След направеният критичен анализ на литературата, дисертантката е формулирала нерешените проблеми описани в раздел **Обобщение** на литературния обзор.

Целта на дисертационния труд, разработен от д-р Джонгова е *да се оптимизира процеса на зарастване на следоперативната мекотъканна рана след вестибулопластика с използването на ксенодермален трансплантат.*

Реализирането на поставената цел е постигнато чрез изпълнение на четири **задачи**.

4. Методика на изследването

Използваните от д-р Джонгова методи са насочени към всяка една от поставените задачи. Проведено е епидемиологично проучване с цел установяване на честотата на тотално обеззъбяване сред населението на град Варна, като са използвани клинични, социологически и статистически методи. Направеното анкетно проучване е върху 1180 лица за периода 2014-2019г. Проучването е осъществено чрез попълване на специално създадена анкетна карта от 10 въпроса обхващащи заложените за изследване аспекти от дисертационния труд.

Направен е сравнителен анализ при 46 пациенти, с проведена вестибулопластика във фронталната област при напълно обеззъбена долната челюст, оперирани по два алтернативни хирургични методи с тъкани по съседство (Kazanjan и Edlan-Mejchar).

Проведена е вестибулопластика с ксенографтен дермален трансплантат Mucoderm върху 45 пациенти. Оценено е състоянието на меките тъкани на 1 седмица и на 1 месец след оперативната намеса, както и усещането за болка постоперативно.

Направен е сравнителен анализ между вестибулопластика с тъкани по съседство и вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат Mucoderm®. Оценени са резултатите от използваните различни техники непосредствено след операция, и измерване на прикрепената лигавица на 1 и 6 месец.

Използваният материал е достатъчен за получаване на достоверни и репрезентативни резултати. Методиките са правилно подбрани и насочени към всяка от поставените задачи. Всичко това осигурява решаване на проблемите дефинирани в дисертационния труд на необходимото научно ниво.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Джонгова е правилно структуриран, като съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационен труд: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, заключение, изводи, библиография и приложения. Представеният ми дисертационен труд е написан на 225 страници. Онагледен е с 56 таблици, 36 фигури, 11 графики и 6 приложения. Библиографията включва 245 литературни източника, от които 17 на кирилица и 228 на латиница. Изложението е поднесено достъпно и стегнато на висок научен стил.

Собствените проучвания и обсъждане са в обем на 83 страници. Резултатите са точно и коректно описани, пълноценно анализирани с последваща

интерпретация и онагледяване с таблици и фигури. Направено е обсъждане на всяка една задача, като авторката съпоставя получените от нея резултати с данни от литературата. Направения критичен анализ позволява на д-р Джонгова да оцени използваните оперативни методи и да дефинира дванадесет обобщаващи констатации. Формулираните изводи кореспондират с поставените цел и задачи. Те са добре формулирани и логично изведени от получените резултати.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката.

Представени са 3 групи приноси: Приноси с оригинален характер; Приноси с оригинален за страната характер и Приноси с потвърдителен характер.

От предложените приноси, за най-съществени приемам:

- Предложихме свой оригинален метод за вестибулопластика на напълно обеззъбена долна челюст в комбинация с ксеногенен дермален трансплантат mucoderm® за покриване на периосталната рана.

-Определихме критерии за извършване на вестибулопластика на напълно обеззъбена долна челюст.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Д-р Джонгова представя пет публикации свързани с дисертацията, които напълно покриват законовите изисквания.

8. Лично участие на докторанта

Проведените изследвания и наблюдения на пациенти и последващите от тях резултати, изводи и приноси в дисертационния труд са лично дело на авторката.

9. Автореферат

Сдържанието и качеството на автореферата съответства на разработения труд и е направен според изискванията на МУ-Варна. Той е притежава следните части: въведение, цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси и публикации свързани с дисертационния труд. Отразва основните резултати, постигнати в дисертацията, направените изводи и приноси.

10. Критични бележки и препоръки

Считам за целесъобразно да изложа критичните си бележки към работата, без да омаловажавам направеното от дисертантката. Налице са повторения по отношение характеристиките на Mucoderm®, NRS и оценяване на чувството на изтръпналост след оперативната намеса, в различните части на дисертацията.

В резултатите е налице дублиране на данни и тяхното представяне в таблици, графики и текст.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният ми за становище дисертационен труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и Правилника на МУ - Варна.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Елица Петева Джонгова притежава теоретични знания и професионални умения по научната специалност хирургична стоматология, като демонстрира възможности за самостоятелно провеждане на научно изследване, и умения за набиране и интерпретиране на научна информация. След направения анализ, давам положителна оценка за дисертационен труд на тема „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст“ и ще гласувам с „да“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „хирургична стоматология“ на д-р Елица Петева Джонгова.

08.01.2020г

Подпис:

/доц. д-р Деян Нейчев, дм/